

[Bjørn Elmquist]

mit parti, at det kunne være nyttigt at få gjort.

Jeg afviser forslaget på venstres vegne, og jeg kan henholde mig til det, som de tidligere ordførere har sagt, at det ville være forkert at fjerne denne mulighed, og at det ville være krænkende mod befolkningens retsopfattelse. Lad mig i den forbindelse knytte en enkelt kommentar til noget, der står i bemærkningerne til lovforslaget, og jeg citerer:

»... - det kan i det højeste være i overensstemmelse med befolkningens retsopfattelse, men i så fald er det, fordi befolkningens retsopfattelse svarer til det, der normalt kaldes pøbeljustits, og som lovgivningsmagten ikke kan tillade sig at logre for, endsige opmuntre, hvis man samtidig ønsker at kunne kalde sig en retsstat.«

Jeg synes, at disse sætninger er meget ilde anbragt. Når ordet »pøbeljustits« bliver anvendt i denne sammenhæng, kommer jeg til at tænke på lejligheder, hvor der har været fremtrædende repræsentanter for det parti, som står som forslagsstillere af det forslag, vi drøfter her, der har opfordret til, hvad jeg absolut forstår ved pøbeljustits: selvtægt, dvs. man går ud og gør det, man selv mener er rigtigt. I den forbindelse vil jeg måske godt være med til at tale om pøbeljustits - jeg synes ikke særlig godt om udtrykket - men at anvende det på den måde som i bemærkningerne rammer i hvert fald helt ved siden af efter min opfattelse.

Ebba Strange (SF):

Forslaget er som bekendt en genfremsættelse. Jeg var også ordfører i efteråret 1983 og vil gentage, hvad jeg sagde dengang. Vi er fra SFs side interesseret i at få retshåndhævelsesbestemmelsen ud af varetægtsbestemmelserne. Vi kender, ligesom VS har gjort opmærksom på i bemærkningerne, også de historiske forudsætninger for, at den kom ind engang i 1930'erne, og den kom selvfølgelig ind for at tilfredsstille det, der også af de foregående ordførere er blevet kaldt »befolkningens retskrav« eller »retsopfattelse«, hvad det så er, den skal tilfredsstille. Derfor bliver der heller ikke noget flertal for at fjerne den nu, kan vi tydeligt høre. Jeg tror, vi har en kolossalt stor opgave som retspolitikere i debatten at forklare, hvad det er, der sker, når man bruger denne paragraf: den er det mest

eklatante eksempel, vi har i dansk retspleje, på, at vi straffer uden dom.

Jeg ved godt, at der er megen sådan almindelig retsopfattelse, man skal op imod. Tag en voldtægts sag f.eks., det kan være ubehageligt, tag en mordsag, som det er blevet nævnt, og man har en sigtet med god grund, og så bliver han ikke sat i fængsel. Jeg mener, det er rigtigt ikke at gøre det. Jeg ville gerne have fjernet denne paragraf. Vi støtter fjernelsen af bestemmelsen, men forudsætningen for, at vi kan fjerne en sådan bestemmelse, er, at vi får skabt debat i befolkningen og får en folkelig forståelse for, at det ikke er rimeligt at straffe uden dom. Den folkelige forståelse er ikke til stede i øjeblikket. Så kan VSerne kalde det pøbeljustits, eller hvad de vil, men det korte af det lange er, at sådan opfatter befolkningen det altså ikke. Derfor synes jeg, at der ligger en opgave foran os, som vi passende kunne bruge tiden til, indtil vi får skabt et politisk flertal, der gerne vil være med til at afskaffe den.

Jeg synes også, at den er en af de pletter i det danske retssystem, som vi gerne skulle af med, og som jeg bestemt tror at vi kunne leve foruden, som som sagt forudsætter det en ændret opfattelse i befolkningen af, hvad vi skal bruge varetægtsfængsel til.

Vi er i SF enige i, at de andre varetægtsgrunde er der ingen grund til at røre ved. De er velbegrundede og skal opretholdes, men præcis retshåndhævelsesbestemmelsen vil vi også meget gerne af med, og hvis vi ikke kommer det nu, vil vi gerne arbejde for, at der bliver skabt en stemning for, at vi kan komme af med den.

(Kort bemærkning).

Torben Lund (S):

Når jeg tager ordet, er det på grund af fru Ebba Stranges tilslutning til forslaget. Jeg synes egentlig, at det er fantastisk, at den tidligere formand for retsudvalget kan mene, at f.eks. en grov voldtægtsforbryder, samme dag som forbrydelsen er begået - en forbrydelse, der ikke er nogen tvivl om at vedkommende har begået, for vi kan forudsætte, at vedkommende har tilstået forbrydelsen - eller dagen efter skal færdes, eventuelt sammen med offeret, på gaden. Vil fru Ebba Strange virkelig mene, at det er en rimelig måde at drive strafferetspleje på her i landet?